

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Zahle: Vi ere altsaa i Henhold til den Udtalelse, som nu fremkom fra den højtærede Konseilspræsident, saaledes stillede i finansiell Henseende, at vi — saaledes forstod jeg ham — neppe kunne vente at kunne gennemføre de allerede vedtagne Love om Jernbaner eller om Bankgarantien uden eventuel Optagelse af Statslaan allerede for disse specielle Loves Gennemførelse. Og skønt vi ere i den Grad daarligt stillede i finansiell Henseende, foreslaar den højtærede Konseilspræsident alligevel, at vi skulle gennemføre ganske overordentlig vidtrækkende Militærforanstaltninger, uagtet vi ikke en Gang have Penge nok i Statskassen til at tilfredsstille de civile Formaal. Det er lidet i Overensstemmelse med den Tankegang, som prægede Konseilspræsidenten, da han den eneste Gang talte i dette Ting som Finansminister.

Forsvarsministeren (N. Neergaard): Jeg tror ikke, at det er Bevis paa nogen særlig daarlig økonomisk Stilling, at man optager Statslaan for at udføre produktive Foranstaltninger som Jernbaneanlæg. At man paa den anden Side, naar saa store ekstraordinære Byrder maa bæres for at bringe vort Forsvarsvæsen i Orden, allerede af den Grund maa optage Statslaan, er noget, som ikke kan vække det ærede Medlems Forundring. Jeg forstod det ærede Medlem sidst saaledes, at det, han ansaa for sørgeligt, var, at der eventuelt maatte optages Statslaan til Afholdelse af Udgifter ifølge Jernbanelove; men det kan ikke være Tegn paa nogen særlig daarlig finansiell Tilstand.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Zahle: Jeg kan ikke sige andet, end at det vilde have glædet mig mere, hvis vi havde været i Stand til at gennemføre de vedtagne Jernbaneforanstaltninger uden at optage Statslaan. Men naar vi allerede ere nødte til at optage Statslaan for at gennemføre disse Foranstaltninger, forekommer det mig ikke at være det rette Tidspunkt at vedtage store militære Foranstaltninger, som vi ogsaa skulle laane Penge til. Der er blevet stillet Forslag om en Formue- og Indkomstskat, som efter

Sigende ikke blot skal bære de aarlig tilkommende Udgifter, men ogsaa de Udgifter, der komme en Gang for alle. Var det saa ikke bedre at lade den Skat virke og opsamle Pengene, inden man gav sig til at bruge dem til Militærforanstaltninger.

Den højtærede Konseilspræsident talte den 29. September 1908 her i Tinget som Finansminister, og han udtalte den Gang, at man skulde søge at tilvejebringe Kapital gennem Opsparinger, Nationen maatte være sparsommelig, man maatte nedad med vor Gæld, der skulde gøres mere Arbejde her i Landet, og Kapital skulde opspares. Alt dette skulde løsgøre os fra den udenlandske Kredit. Som den højtærede Konseilspræsident sagde den 29. September 1908 — det staar i Folketingstidende Sp. 36 —: Maalet maatte være at løsgøre os fra den udenlandske Kredit, og han sagde derom: „Ved disse Bestræbelser bør efter mit Skøn Staten gaa i Spidsen“. Det sagde den højtærede Minister i September 1908, men nu staar han som den, der kæmper for, at vi skulle gøre store Statslaan for at bruge Pengene til Militærforanstaltninger.

Forsvarsministeren (N. Neergaard): Det ærede Medlem kan ikke alvorligt undres over, at man maa skaffe Pengene til Veje paa en hurtigere Maade end ved at anvende den Del af de 3 Mill. Kr., som den nye Forøgelse af Indkomst- og Formueskatten andrager, som ikke medgaar til den aarlige forøgede Udgift, til ekstraordinære Anskaffelser. Hvis man vilde nøjes dermed, vilde disse Foranstaltninger strække sig over en meget lang Aarrække; men da det ærede Medlem ved, at Regeringen netop bygger sin Anskuelse om disse Forslags Nødvendighed derpaa, at det i Løbet af de nærmeste Aar vil være nødvendigt at bringe det danske Forsvarsvæsen op til en Effektivitet, som det ikke har nu, vil det ærede Medlem ogsaa kunne forstaa, at man ikke kan følge den af ham anbefalede Vej.

Hvad det angaar, at vi ikke skulde have Raad til disse Udgifter, maa jeg erindre det ærede Medlem om, at det dyreste vilde være under en alvorlig Situation ikke at have sit Forsvarsvæsen i Orden, thi hvis man lader det ligge hen paa en Maade, som gør, at Nabomagterne ikke kunne antage, at Landet i Virkeligheden har udviklet det Forsvar, som vi have Evne til at udvikle, med andre Ord, at det ikke er Landets alvorlige Mening at ville værge